UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Dom. XIX. post Pent. Lect. 31. tripart. Simile factum est Regnum Cælorum homini Regi, qui fecit nuptias filio suo. 1. pars explicat quis sit Rex quis Sponsus, quæ Sponsa, qui servi invitantes. 2. qui ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-56372

Visual Library

in cætu paralytici, planè languidi & remiſſi; verè miſerabiles & ad omnia bona opera inutiles, inſenſati & inſenſibiles ad diuina in lecto putido, in occaſione peccatorum iacentes! Vtinam poſſim eos ad te adducere, monitis, conſilijs, precibus, vt digneris eos oculis miſericordiæ inſpicere. Vtinam audiant vocem tuam: *Confide fili, ſurge* per contritionem, *ambula* per contritionem & boni operis greſſum. *Tolle lectum tuum* per ſatisfactionem, *Vade in domum tuam* per piam conſiderationem & gratiarum actionem. Sic te cum ipſis meritò benedicere, magnificare, & miſericordias tuas poſſemus decantare, &c.

DOM. XIX. POST PENTECOSTEN.

Lect. 32 tripart.

Simile factum eſt regnum cœlorum homini Regi qui fecit nuptias filio ſuo. Matth. 22.

PARS I. *Quis ſit, Rex, Spõſus, Sponſa qui ſerui invitantes.*

PEr Regnum Cœlorum non ſolùm Eccleſia triumphans & in Cœlis beata ſacris in litteris deſignatur, ſed etiam Eccleſia præſens, quæ adhuc militat & peregrinatur in terris. Ideò verò Cœlorum Regnum nominatur & ipſa, quia cœleſtem habet Regem, cui ſubijcitur, cœleſtem legem qua dirigitur, cœleſtem doctrinam qua eruditur. Habet item cœleſtes promiſſiones, cœleſtem gratiam, cœleſtia dona, cœleſtem ordinem, cœleſtem cibum, ius cœleſtis hæreditatis, continuoque tendit, & adſpirat ad cœleſtia. An non vndique eſt cœleſtis, fide, ſpe, amore? Meritò ergò vocatur *Regnum Cœlorum*, ſiue Regnum cœleſte, quandoquidem in ea omnia ſunt cœleſtia. Neque in hac parabola per Regnum cœlorum deſignatur Eccleſia triumphans, quia vnus ex invitatis dicitur ex ea eijci carens nuptiali veſte, nullus autem eijcitur ex Eccleſia triumphante qui eam ſemel intrauit: ex Eccleſia autem præſenti, & ex Sanctorum conſortio tandem eijcitur, qui ingreſſus eſt per fidem, ſed perdidit, vel neglexit charitatis veſtem nuptialem. In ea ſunt boni & mali, electi & reprobi, ſicut in domo Adam, Abel & Cain; in domo Noë, Sem & Cham; in domo Abrahæ, Iſaac & Iſmael; in domo Iſaac, Eſau & Iacob; ſed hos tandem finis determinat.

Rex, Deus pater, & eius regij tituli.

Itaque Eccleſia dicitur ſimilis homini Regi facienti nuptias filio, & vocanti per ſeruos ſuos multos invitatos; id eſt, idem accidit in Eccleſia ac ſi quis Rex nuptias faceret filio ſuo, & multos invitaret, &c. Quis eſt autem ille Rex niſi Deus Pater, qui Rex ſæculorum in ſcripturis nominatur, & ſæpè ſæpius Regis titulo in bellis inſignitur? Vis, deſcribam tibi hunc Regem in decore ſuo? Habet regia eius Maieſtas pro decore & pulchritudine *æternam ſuam claritatem* omni oculo inacceſſam. Habet pro purpura & regio pallio *immortalitatem*: Pro diademate *gloriam*: Pro ſceptro *potentiam*: Pro regni terminis *immenſitatem*: Pro regni ſtabilitate *æternitatem*: Pro opibus regijs ipſam *felicitatem*: Pro miniſtris *angelicam creaturam*: Pro throno *immutabilitatem*: Pro ſcabello pedum *cœlum & terram*. Quia verò dicitur *Homo Rex*, cùm Deus ſit, conſidera eius membra ſingula.

Caput eius totum aureum eſt, ipſa *Diuinitas*, Facies eius eſt *æterna claritas*: Duo oculi ſunt *intellectus & prouidentia*: Os eius eſt *æterna Sapientia*: Capilli ſunt *Angeli*: Duo labia *duo teſtamenta*: Duo brachia *fortitudo & potentia*: Duo vbera *bonitas & clementia*: Cor eius *ardens charitas*: Duæ tibiæ ac pedes *miſericordia & iuſtitia*: Magnitudo eius, eſt *immenſitas*, Vita eſt *immortalitas*: Denique Ætas eius eſt *æternitas*, Ecce Rex quem videbunt tandem oculi noſtri in ſplendore ſuo.

Dei filius Sponſus.

Filium habet Rex iſte, *divinitate, maieſtate, imperio, gloria, ſapientia* ſibi per omnia æqualem Huic fecit nuptias, quando humanæ noſtræ naturæ iuncta fuit diuina in perſona filij quaſi maritali & indiſſolubili quodam vinculo, quod nulla potentia, nulla vi poteſt vnquam diſſolui. Vnio quidem ſtrictiſſima reperitur in homine inter animam & corpus, ſed tamen illam mors diſſoluit: non potuit autem hoc vinculum etiam mors in Chriſto diſſoluere. Thalamus porrò nuptialis vterus fuit incorruptæ *Virginis*. Inde enim exiuit ipſe *tamquam Sponſus de thalamo ſuo* veſte & corona noſtræ mortalitatis decoratus. Nuptias quoque fecit Pater filio ſuo, dum Eccleſiam tamquam ſponſam ei coniunxit. Nam dum deſponſat cœleſtis ille Sponſus naturam humanam, ſibique illam conjungit per vnionem perſonalem, ſimul etiam Eccleſiam vt Sponſam ſibi aſſumit per amoris conjunctionem indiviſibilem & verè maritalem. Vnde de eo dicit Ioannes Baptiſta: *Qui habet Sponſam Sponſus eſt, amicus autem Sponſi qui ſtat & audit eum, gaudet propter vocem Sponſi.* Sic etiam de ſeipſo dicit Chriſtus: *Numquid poſſunt filij nuptiarum, quamdiu Sponſus cum illis eſt, lugere & ieiunare? Venient dies, cùm auferetur ab eis Sponſus, & tunc ieiunabunt.* Ipſe ergò ſe vocat Sponſum, quia Eccleſiam habet Sponſam: Apoſtolos autem vocat filios nuptiarum, hoc eſt, conſodales Sponſi; *Baptiſta* quoque erat amicus Sponſi, immò harum nuptiarum Paranymphus erat. Poſt has nuptias, poſt hanc coniunctionem, numquam cum Sponſa intercedit divortium, numquam datur libellus repudij: ſemper cum Sponſa commoratur Sponſus, cum ea & pro ea laborans & patiens. Sanguinem in pretium, lavacrum, cibum & potum, in dotem & ornamentum ei impertiens. Hæc verò deſponſatio Eccleſiæ inchoatur in Filij Dei incarnatione, perficitur in cruce, conſummabitur in æternitate. Vnde dicitur: *Gaudeamus & exultemus, & demus gloriam ei, quia venerunt nuptiæ Agni. Beati qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati ſunt.* Hæc eſt cœna & conuiuium æternitatis: quando conſummabuntur hæ nuptiæ cum Sponſa ſua Eccleſia, quam dilexit, pro qua *ſeipſum tradidit, vt illam ſanctificaret mundans lavacro aquæ in verbo vitæ, vt exhiberet ipſe ſibi glorioſam non habentem maculam*

Pſal. 18.

Sponſa, Natura humana & Eccleſia.

Ioan. 3.

Marc. 3. Filij nuptiarum ſunt Apoſtoli.

Apoc. 19.

Epheſ. 5.

aut rugam, vt loquitur Apoſtolus. Dilexit ergò eam antea immundam, vt efficeret mundam, dilexit fœdam, vt faceret pulchram, dilexit impiam, vt redderet piam, dilexit ſceleratam, vt redderet beatam, dilexit captiuam, vt redderet liberam, dilexit vilem, vt redderet glorioſam.

Celebria matrimonia apud fontes & puteos initiata.

Hoc inchoat in hoc ſæculo per lauacrum aquæ & verbum vitæ, ideoque non ſine myſterio, vt notat *S. Auguſtinus*, apud fontes & puteos in ſacris Litteris legimus initiata fuiſſe quædam celebria matrimonia, quæ figuram gerebant matrimonij huius, quo Chriſtus Eccleſiam ſibi deſponſat. Sic *Rebecca* coniungenda *Iſaac*, apud puteum reperitur cum hydria, vbi aureæ inaures & armillæ ei traduntur, tamquam arrhæ initiales futuri coniugij. Sic etiam *Rachel* ſponſa *Iacob* reperitur cum grege ſuo apud puteum, vbi *Iacob* amouit lapidem, vt adaquaret eius gregem. Similiter *Sephora* coniungenda *Moyſi*, invenitur ab illo iuxta aquam, ad quam acceſſerat & ipſa ad adaquandum gregem; & cùm impediretur ab alijs Paſtoribus, adjuuit eam *Moyſes*. Quis ambigit has mulieres typum Eccleſiæ geſſiſſe CHRISTO Domino deſponſandæ? Hoc certè apertè docent SS. Patres. Vide in his myſterium.

Gen. 24. *Gen. 29.* *Exod. 2.*

Coniugium Christi cum Gentium Eccleſia olim præfiguratū.

Dum *Iſaac* egreſſus in agrum veſpere ad meditandum deambularet per viam quæ ducit ad *Puteum Videntis & Viuentis*, occurrit *Rebecca* ſponſæ ſuæ, & eam duxit in tabernaculum *Saræ* matris ſuæ. Sic Chriſtus egreſſus in hunc mundum tanquam in agrum veſperè, hoc eſt in vltima mundi ætate, occurrit Eccleſiæ Gentium circa Puteum Videntis & Viuentis, & eam deſponſans introduxit in locum Synagogæ Iudæorum, ex qua ipſe erat primogenitus. *Iacob* domum relinquit paternam, & pergens in Meſopotamiam, ibi *Rachelem* ſibi in ſponſam accipit, pro qua ſeptem anni laboris pauci ei videntur præ amoris magnitudine. Similiter Chriſtus cœleſtem Patris domum egrediens venit in terram noſtram peregrinus, & Eccleſiam ſibi ſponſam adlegit, quam tantoperè dilexit, vt triginta tres anni laboris præ amoris magnitudine ei pauci cenſerentur. *Moyſes* de longinquo veniens *Sephoram* Æthyopiſſam in vxorem ducit. Non duxit *Moyſes* vxorem ex Iudæis, ſed ex Gentibus, in quo figurabatur coniugium Chriſti cum Eccleſia Gentium, teſte *Sancto Bernardo ſermone 2. de Dominica poſt Octav. Epiph.*

Num. 12.

Serui invitantes ſunt Apoſtoli, & viri Apoſtolici.

Itaque de his nuptijs Chriſti cum Eccleſia fit hîc mentio, ad quas vt invitati venirent, miſſi ſunt huc illuc ſerui, qui annunciarent omnia eſſe parata. Qui ſunt autem hi ſerui, niſi Apoſtoli & Apoſtolici viri, verbi diuini Præcones? Hi in finem vſque ſæculi annunciant omnibus gratiam cœleſtem, dona diuina, opes & delicias ſpirituales, quæ offeruntur his qui accedere voluerint, & præparatæ ſunt copioſiſſimè per myſterium incarnationis Dominicæ, & per merita crucis, ita vt nihil deſit ex parte invitantis; quia ardenter deſiderat, vt veniant qui vocati ſunt, & fruantur bonis amantiſſimè & munificentiſſimè oblatis. Olim etiam vocabantur Patres & fideles antiqui Teſtamenti per Prophetas, ſed nondum omnia erant vt nunc parata: nondum Agnus erat occiſus, necdum eius immolatio peracta erat, necdum merita eius aderant niſi in prævisione, myſterium incarnationis & crucis necdum erat conſummatum, necdum cœlum apertum. Nūc autem, poſtquam in cruce Agnus immolatus eſt, remiſſionem peccatorum, gratiam, gloriamqúe promeruit: & meritis ſumptum omnem neceſſarium huic epulo nuptiali præparauit. Meritò ergò nunc ſerui dicunt: *Omnia ſunt parata, venite ad nuptias.* Antea autem nonniſi promittebatur futura præparatio, ita vt Iſaias ſeruus Domini miſſus, non aliter dicat, quam de futuro: *Faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc conuiuium pinguium, conuiuium vindemiæ, pinguium medullatorum vindemiæ defæcatæ.* Nondum ergò tauri & altilia occiſa erant, necdum pinguia medullata cum vindemia defæcata aderant, ſicut modò, ſed hæc omnia futura promittit, quibus nunc gaudet populus Chriſtianus in monte ſancto Dei, ad quæ amanter & diligenter invitare debent quemlibet miniſtri & ſerui Domini. *Iſaiæ 25.*

Exhortatio ad Sacerdotes & Paſtores.

Attendite igitur, ô Sacerdotes & Paſtores, vos ſeruos eſſe magni Regis, eius charactere ſpeciali ſpecialiter inſignitos. Vobis commiſſum eſt eius verbum, mandata eius, eius promiſſiones, eius ſigillum. Sic vos ipſos exiſtimate, ſic gerite, vt *miniſtros Dei & diſpenſatores myſteriorum eius*: ſic agite, *ut non vituperetur* ſeruitus aut *miniſterium veſtrum*. Veſtrum eſt ire ad exitus viarum, vbi multi aberrant ſequentes viam ſuam, & reducere eos ad viam mandatorum Dei. Veſtrum eſt vocare paruos & magnos, nobiles & ignobiles, vt impleatur domus Dei. Veſtrum eſt illos inſtruere, deducere, perducere, introducere. Vobis etiam commiſſa eſt veſtis nuptialis, quam illis ad ingrediendum conuiuij locum detis: imò veſtem eorum ſordidam eluere poteſtis & dealbare in Sanguine Agni, vt fiat nuptialis, digna conſpectu Sponſi & Regis. Hæc porrò omnia a vobis peragenda ſunt cum diligentia & zelo. Vnde vobis idem dicitur, quod ſeruo à Patrefamilias: *Exi citò*: hoc eſt, feſtinanter & alacriter peragite miniſterium vobis commiſſum, omnes compellando, compellendo, obſecrando, increpando, vrgendo opportunè, importunè; pauperes, debiles, claudos iuuando vt veniant. *Spiritus & Sponſa dicunt, Veni, & qui audit, dicat, Veni: Et qui ſitit, veniat: & qui vult, accipiat aquam vitæ gratis.* Illa in hoc nuptiali conuiuio propinatur, & vos primi eſtis, qui invitamini, vt alios inviteris; vobis Spiritus & Sponſa primùm dicunt, *Veni*, vt & alijs eandem vocem inculceris, & dicatis, *Veni.* Sed quæ confuſio, ſi vos aberretis, qui alios debetis reducere? Si vos ad negociationem aut villam abeatis, & venire negligatis, qui alios debetis ad veniendum vrgere? Quæ confuſio, ſi mandatum Regis vobis commiſſum neglexeritis? Si eius miniſterium adeò glorificum

2. Cor. 6. *Apoc. 22.*

rificum parvipenderitis, vel dedecore affici veſtra culpa permiſeritis, ita ut propter torporem & ſocordiam vituperetur miniſterium veſtrum? Denique quæ confuſio, ſi vos ipſi non habeatis nuptialem veſtem (ſed ſordidatam & peccatis contaminatam conſcientiam geratis) qui alij eam veſtem ſplendidam ex officio tradere debetis? Quæ confuſio, ſi vos illius defectu ejici debetis è convivio illo nuptiali, qui alios ad illud admittere debetis? Quæ confuſio, ſi colligentur vobis manus & pedes, ut ejiciamini in tenebras, qui alijs lucem proferre debetis & eorum vincula ex auctoritate vobis tradita diſſolvere? Quæ miſeria, ſi tandem cenſeri debetis inter reprobos, cum ad hoc electi, & deſtinati ſitis, ut aliorum prædeſtinationi valeatis cooperari: Quæ miſeria, ſi vos convenit aliis partiri cibum vitæ, & vos ipſi de illo non participatis? O ſors miſeranda, quam quibusdam comminatur Propheta: *Calcabis olivam, & non ungeris, muſtum, & non bibes*! O ſors miſeranda alios invitare, & illis dicere: *Omnia parata ſunt, venite ad nuptias*: & ſibi ipſi efficaciter hoc ipſum non dicere, nec venire! O cæcitas miſerabilis quorundam ſervorum Domini! de qua dicit S. Brigitta lib. 4. Revelat. cap. 126. *Cùm temporalia iſta appetuntur & offeruntur, ſic cæcant oculos animæ & rationis, ut dulcius videatur ſtare cum Sampſone ad molam curæ mundialis, quam cum Sponſa Eccleſia ad diſpenſationem curæ Paſtoralis.* Sed hæc ſatis de ſervis invitantibus, nunc aliquid dicamus de invitatis.

Mich. 6.

PARS II. *Qui ſint invitati, & nolentes venire*

DE quibuſdam invitatis dicitur, quod noluerunt venire; de alijs, quod id neglexerunt, & abierunt in villam ſuam, vel ad negociationem ſuã; de quibuſdam etiam adjicitur, quod ſervos invitantes contumelijs & vulneribus affecerunt. Sed quare illi noluerunt venire, iſti neglexerunt, hi contempſerunt? An convivium adeo magnificum, tantoque ſumptu apparatum repudiandum fuit? Aut forte nulli horum famem patiebantur, nec egebant cibis huius convivij? Imo verò famelici fuerunt omnes hi invitati, erantque incolæ regionis illius longinquæ, in qua fames regnat valida; ſed eam ſuã famem non ſatis ipſi intelligunt, putantq; eam poſſe ſedari & ſatiari ſine cibo illo nuptiali, ſine cibo cœleſti, per alium cibum qui incõgruus eſt, nec ſolidus, ſed ſtolidus eſt. Illa nempe regio longinqua famem patiens vehementem, mundus eſt iſte, cuius quinque incolas verè fatuos deſcribit S. Bernardus ſerm. *Ecce relinquimus omnia*, & de illis erant hi invitati renuentes venire ad nuptiale convivium. Audiamus S. Bernardum.

Admirãda quorũdam fatuitas. Primus, inquit, buccis tumentibus marinam maſticabat arenam.

Secundus ſulphureo aſtans lacui fœtidum gebat haurire vaporem.

Tertius fornaci incubans micantes ſcintillas hiãtibus faucibus excipere lætabatur, ut ſe ſatiaret.

Quartus ſupra pinnaculum templi levioris auræ ſpiritum aperto ore hauriebat, & ſi minus influere videbatur, flabello ſibi ipſi ventum ciebat, quaſi ſperaret aërem totum deglutire.

Quintus ſeorſum poſitus ridebat cæteros, ipſe quoque ridẽdus; proprias enim carnes miro ſtudio ſugebat, modò manus, modò brachium, modò alia membra.

Miſeratus hos homines, & cauſam miſeriæ ſciſcitatus, unam omnibus eſſe reperio, validiſſimam utique famem; Macilentas verò eorum facies contemplatus recordabar Prophetæ gementis; *Aruit cor meum, quia oblitus ſum comedere panem meum.* Et dixi: Quid hæc vobis, ſtulti, proſunt; Nõ ſunt iſti naturales cibi, magis famem provocant, quàm extinguant. Panis animæ juſtitia eſt, ſoli beati qui eſuriunt illam, quia ſaturabuntur. Ita S. Bernardus. *Pſal. 101.*

Explicatio huius fatuitatis & fatuorum. Qui ſunt verò hi incolæ fame confecti? *Primus* ſignificat divitiarum amatorem, qui divitijs quaſi arena ſe vult ſatiare. *Secundus* libidinoſum, qui fœtido libidinis vapore putat famem ſedare. *Tertius* iracundum, qui ſcintillis ex fornace iræ inediã vult depellere. *Quartus* ambitioſum, qui vento paſcitur. *Quintus* ſibi complacentem, qui ſugit ſeipſum, & inaniter laudat.

An non tibi ſimilis iſtis videntur hi invitati; Quidam enim nolunt venire. Et quare nolunt venire: Quia animales ſunt, nec percipiunt quæ Dei ſunt, rerum cœleſtium & ſpiritualium nec notitiam nec guſtum ullum habent, ſed ſolùm cognoſcunt & appetunt bonum delectabile, quod ſenſibus corporis poſſunt modò comprehendere. Nihil cogitant de futuris bonis, aut futura vita, ideoque ad illam non tendunt; videntur dicere illud: *Exiguum eſt cum tædio tempus vitæ noſtræ, & non eſt refrigerium in fine hominis, & non eſt qui agnitus ſit reverſus ab inferis. Venite ergo, fruamur bonis quæ ſunt. Quoniam hæc eſt pars noſtra, & hæc eſt ſors noſtra.* Sic nimirum malunt cum Prodigo ventrem paſcere ſiliquis porcorum, quàm cibis delicatis paternæ domus. Malunt cum Iſraëlitis porros, allia & cæpas Ægypti, quàm cœleſte manna, quod ſuavitatem continet omnis ſaporis palato bene diſpoſito. Cœlum cœli relinquunt Domino, & ipſi oculos ſuos ſtatuerunt declinare in terram, illa contenti tamquam ſorte ſua. Ac ſicut olim filij Ruben, & Gad, cùm illos vellet Dominus deducere ad terram promiſſionis fluentem lacte & melle, figere voluerunt domicilium in monte Galaad, eius contenti fertilitate, & *pro nihilo habuerunt tarram deſiderabilem*: Sic hi parati videntur cedere juri quod eis competit ad æternam hæreditatẽ, ſi modò frui valeant fœculenta voluptate huius ſæculi. Ideo vocati ad nuptias cœleſtes nolunt venire, ſicut porci volutantur in luto, & lutoſo cibo paſcuntur, aliud non noverunt, nec requirunt. O cæcitatem! ô dementiam! ô filij hominum uſquequo gravi corde: Cur nõ vultis venire, cùm in veſtra ſit poteſta-

Sap. 2. *Num. 32.* *Pſal. 105.* *V. dicta in Dom. 2. poſt Pent.*

poteſtate? Cur ſalutem & dona cœleſtia non curatis, ob veſtræ perverſitatem voluntatis? Ecce ſervi Sponſi, Pater Sponſi, ipſemet Sponſus, adeo amanter vos invitant, quia locum vobis præpararunt, manumque & auxilium vobis offerunt ad veniendum, cur ſurda aure & duro corde conſilium auxiliumque reſpuitis?

O quam ſuave vobis deberet eſſe illud verbum, *Venite ad nuptias!* Sed quia illud adire modò non vultis, nec illud poſtremum Filij Regis verbum audietis: *Venite benedicti Patris mei, poſſidete paratum vobis Regnum.* (*Matt. 25.*) Sed verbum illud horrendum, ad quod tinnient ambæ aures veſtræ & pili capitis veſtri exhorreſcent: *Ite maledicti in ignem æternum.* (*Pſal. 10.*) Ibi nimirum *ignis & ſulphur & ſpiritus procellarum* dapes vobis erunt, & *pars calicis veſtri*, ac ſociorum veſtrorum. Neque verò dicit; Ite maledicti Patris mei, nec enim ab ipſo illa procedit maledictio, qui adeò benignè vos invitavit; ſed vos in caput veſtrum illam accerſiviſtis, dum benedictionem, ad quam vocati eratis, perverſa voluntate veſtra repudiaſtis, & venire noluiſtis. Sic de unoquoque veſtrum verum eſt illud: *Dilexit maledictionem, & veniet ei: & noluit benedictionem, & elongabitur ab eo: Et induit maledictionem ſicut veſtimentum, & intrauit ſicut aqua in interiora eius, & ſicut oleum in oſſibus eius: Fiat ei ſicut veſtimentum quo operitur, & ſicut zona qua ſemper præcingitur.* (*Pſal. 108*) Illa nimirum vobis erit inſtar veſtis nuptialis in convivio inferorum, quod præ Domini convivio elegiſtis; erit zona convivialis & genialis invitatorum, quam vernaculè dicimus? *La livrée du convive & des conviez.* Immò erit cibus & potus, aqua & oleum, intima veſtra penetrans viſcera, & medullas pervadens. Hoc attendite, & dum tempus eſt, aures, oculos & cor aperite.

Alij ex invitatis neglexerunt venire, & abierunt alius in villam ſuam, alius ad negociationem ſuam. Hi quidem videntur habuiſſe aliquod bonum propoſitum, quo impellebantur ad veniendum, & voci invitantium obſequendum, ſed ad effectum illud non deduxerunt; paulatimque neglexerunt boni deſiderij pedem in via ponere, adamatæ villæ vel negociationis cura ad alia eos evocante. Hi ambitioſi & avari deſignantur; qui famelici cum ſint, inhiant honoribus & terrenis opibus; ſicque ambitioſi paſcuntur vanitatis vento, avari autem arenam maſticant, ut famem ſatient; utrique verò negligunt opiparum nuptiale convivium ad quod invitantur, ob vanam ſollicitudinem à cultu divino eos abſtrahentem. Vnde dicitur *Difficile exuitur negocians à negligentia.* (*Eccli. 26.*) A qua negligentia? Nonne quidem à negligentia negotiorū quandoquidem plurimi negotiantium nimis diligentes ſint, nimiſque inhærentes & inſudantes ſuis negocijs: ergo vult dicere Sapiens, quod difficulter exuatur negocians à negligentia ſalutis, à neglectu Dei & divinorum. Hinc videmus à nonullis negociatoribus parvifieri mendacia immò & periuria in vendendo vel emendo, & in diffamando alienas merces, ut ſuas divendant & præferant. (*Animæ ſalus, negociatoribus rarò cura eſt.*) Videmus parvifieri ab eis feſta, ut lucro ſuo vacent. Videmus immiſceri fraudem & iniuſtitiam, dum merces adulterinas pro bonis, ſemicorruptas pro integris, falſas pro veris obtrudunt, dum res carius vēdunt quàm valeant, exiſtimantes ſe quodlibet pretium poſſe attrahere. Denique videmus lædi & charitatem & iuſtitiam, dum monopolium inter ſe ineunt, dum fraudulentis menſuris, ulnis, ponderibus utuntur, alia menſura vendentes, alia ementes. In his & ſimilibus reperiuntur neglectus Dei, neglectus ſalutis, propter villam, propter negociationem. Hi ſunt compedes, qui eos detinent, ne ad nuptias poſſint venire. Hæc ſunt vincula, quibus eis manus ligatur, ita ut eas his qui volunt eos ducere, non valeant porrigere. Non ergo negociationē condemnamus, immò negociatores omnes ad nuptias invitamus, & invitari vult Dominus; ſed priùs vult, ut hos iniquitatis funes diſrumpant, quibus prohibentur rectè ambulare, & invitantes ſequi ad aulam nuptialem.

Omnes negociatores invitabat S. Bernardinus Ord. S. Franciſci Prædicator eximius, ſervus zeloſus à Domino miſſus, ut annunciaret invitatis, *Omnia parata ſunt, Venite ad nuptias.* Sed his qui negociationi aut mercaturæ operam navant, has regulas præſcribebat, quibus impedimenta removerent, remoram eis injicere nata. (*Regulæ datæ negociatoribus à S. Bernardino.*)

Prima, Studeat mercator in mercatione ſua nullo uti mendacio aut juramento, horreatque omnia perjuria, nulla utatur duplicitate, ſed ſit verbum rectum & verum in ore ejus. 1.

Secunda: Non circumveniat quenquam in opere aliquo: neque mercimoniorum ſuorum malitioſè occultet vitium vel defectum; nullam falſitatis mixturam in venalibus apponat; vendendo vel emendo utatur juſtis ponderibus & menſuris. 2.

Tertia: Non vendat cariùs propter ſolutionis pretij conceſſum tempus, & in plus vendendo vel minus emendo non excedat pretium. Non etiam diffamet merces alienas contra proximi charitatem, ut vendat ſuas. 3.

Quarta: Studeat ſervare promiſſa, & ſolvere tempore conſtituto, atque cum ſocijs non faciat irritā fidem vel promiſſionem. Summopere etiam caveat ne hi qui propter eius dicta de mercimonijs & pretio liberè in eo confidunt, defraudatores ſe inveniant & deceptos. 4.

Quinta: Moneta nullo modo abutatur, vel dando, vel recipiendo, ſolutioneſque fideliter numeret & ſcribat. 5.

Sexta: Sæpius in anno Confeſſori perito ac timenti Deum confiteatur integrè prævio conſcientiæ examine; & Euchariſtiæ Sacramentum ſumat. 6.

Septima: Frequentet, quantum poteſt fieri Ecclesias, 7.

cleſias Sacrific'a, Miſſas ac divina Officia, maximeque Verbum Dei:

8. Octava: Omni anno ad minus ſemel cum ſocijs revideat rationes & teſtamentum, ac ſuam vltimã voluntatem in ſcriptis authenticè ſemper teneat præparatam.

Hac ratione magnus ille ſervus Regis æterni & filij eius JESU Chriſti invitabat Negociatores ad nuptias æternas, oſtendebatque viam ſecuram, qua ad illas poſſent pertingere. Quam utinam imitarentur etiam modò omnes mercatores noſtri; ſic enim negociatio non foret eis ad veniendum impedimento, ſed potiùs adiumento.

Qui ſervos Chriſti malè tractarint.

Denique, quidam ex invitatis non ſolùm non voluerunt venire, aut neglexerunt, ſed etiã in ſervos invitantes inſurrexerunt, & eos vulneribus cõfecerunt, morte affecerunt. Hi ſunt *Iudæi*, *Infideles*, *Hæretici*, qui Eccleſiam & eius miniſtros perſecuti ſunt crudeliſſimè, ideoque etiam iuſta Regis æterni vindicta poſtmodum ignominioſiſſimè diſperierunt. De quibus videre potes *Thomam Stapletonum* fusè ſuper hac Dominica.

PARS III. *De carẽte veſte nuptiali.*

POterat Rex noſter juſtè offenſus ingratitudine horum invitatorum dirimere convivium, & nemine admiſſo fores occludere, nec quempiam ultra invitare, cùm nihil ei accedat emolumenti vel gloriæ ex invitatorum conſortio, vel detrimenti & ignominiæ ex eorum renutu. Sic ſolent homines huius ſæculi ob expertam quorundam ingratitudinem, beneficam voluntatem & manum ab alijs quoque ſubtrahere. Sed benigniſſimus Rex, quia hi non fuerunt digni, ſive quia indignos ſeſe præſtiterunt tanto beneficio, mittit ſervos ſuos ad exitus viarum, ut quoſcunque invenerint, vocent ad nuptias, & introducant. Sic nimirum ſolitus eſt Deus in locum eorum, qui gratiam ſuam repudiãt, alios ſurrogare. *Conteret multos, & ſtare faciet alios*

Iob. 34. *pro illis*, inquit Iob: Loco Angelorum cadentium ſubſtituit homines, in locum Iudæorum ſubſtituit Gentes, in locum hæreticorum fidem abnegantiũ ſubſtituit novi Orbis Chriſtianos, qui ad fidem & gratiam cum fervore confluunt vocati à ſervis Regis æterni ad ipſos deſtinatis, ſicut patet in Iuda, in Sina, in Iaponia, & alijs incogniti antea Orbis Provincijs. Sed de hac re latius dixi explicans Evangelium Dominicæ ſecundæ poſt Pentecoſten. Quæcunque ibi dicta ſunt, huc referri poſſunt ob conformitatem utriusque Evangelij, ideoque illuc Lectorem remitto.

Vult autem Rex vocari à ſervis ſuis quoſcunq; invenerint, quia nemini denegat gratiam ſufficientem ad veniendum, & domus ac aula Dei nõ coanguſtatur, quamlibet magnus adventet numerus.

Baruch. 3. Hinc illud poſſumus hic dicere, quod Propheta: *O Iſrael, quam magna eſt domus Dei, & ingens locus poſſeſſionis eius?* Vnde S. Ioannes, de his invitatis iam

Apoc. 7. æternæ cœnæ nuptiarum Agni accumbentibus dicit. *Vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus & populis & linguis ſtantes ante thronum, in conſpectu Agni amicti ſtolis albis, & palma in manibus eorum.* Sed ſi non coanguſtatur aula Dei numero adventantium ad nuptias, quare dicitur hic: *Impletæ ſunt nuptiæ diſcumbentiũ.*

Quia ſcilicet *novit Dominus, qui ſunt eius*, numero certo etiam materiali: & quando hic numerus erit adimpletus, qui per prædeſtinationem divinam eſt determinatus, tunc finietur mundus. Quantus autem ſit iſte numerus, nemo novit, niſi ipſe qui eum determinavit.

Verùm non ſolùm de prædeſtinatis hic fit mentio, quandoquidẽ dicitur Rex ingreſſus, ut videret diſcumbentes, inveniſſe unum non veſtitum veſte nuptiali, quem ligatis pedibus & manibus iubet in tenebras protrudi. Nempe veniunt ad Eccleſiam & fidem nonnulli, ſed non reperiuntur habere veſtem gratiæ & charitatis, veſtem perſeverantiæ & perfecti amoris. Charitas eſt veſtis nuptialis ſecundum interpretationem SS. Patrum. Vnde S. Bernardus in cap. ieiunij ſic loquitur: *Bona veſtis charitas, bona veſtis obedientia, beatus qui ſeruat veſtimenta hæc, ut non ambulet nudus. Beati quorum tecta ſunt peccata, charitas autem operit multitudinẽ peccatorum. Scindamus corda, ſed hæc veſtimenta integra ſeruemus, Scindite corda veſtra, & non veſtimenta veſtra.* Integram ſervat veſtem ſciſſio cordis in vera pœnitentia, ſed & talarem facit in virtutum perſeverantia.

Charitas eſt veſtis nuptialis varias ob cauſas.

1. Itaque *Charitas* veſtis eſt nuptialis, quia *multitudinem operit peccatorum*, decorem ac ſplendorem affert gratiæ ſanctificantis, ac donorum eam ſubſequentium, ſicque illa indutus non poteſt ejici à nuptij, æternis. 1. 1. Pet. 4.

2. Charitas veſtis eſt polymita *Ioſeph*, veſtis talaris: polymita, quia ſecum habet annexas virtutes & dona ſupernaturalia, tamquam varios colores. Talaris quando ſecum habet perſeverantiam, quæ ad pedes, id eſt, ad finem uſque vitæ hominis porrigitur, totum tegens corpus, totam turpitudinem, ſive præterita omnia peccata. Imò & veſtis Poderis, & Sacerdotalis, cuius Sacerdotes numquam debent oblivisci, ſi dignè velint miniſtrare, & ſtare coram Domino. 2. Gen. 37.

3. Charitas veſtis eſt nuptialis texta à Spiritu S. qui digitus Dei eſt: ille ſolus poteſt texere veſtem gratiæ & charitatis, qua anima adornatur, ut fiat ſponſa Regis æterni. Hac induti procedunt Martyres, Confeſſores Virgines, immo Angeli & Electi omnes. Hæc eſt *Byſſinum ſplendens & candidũ*, quo Sponſa & Sponſus, Sponſi & Sponſæ Sodales cooperiunt ſe, de quibus dicitur: *Byſſinum iuſtificationes ſunt Sanctorum. Beati qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati ſunt. Hæc verba Dei vera ſunt.* 3. Apoc. 19.

4. Charitas eſt veſtis inconſutilis Chriſti & mẽbrorum eius; quam nemo debet dividere, nemo ſcindere. Sola illa dividit & diſcernit filios Dei à filijs diaboli, filios regni à filiis tartari. Pallium eſt Eliæ impertiens ſpiritum duplicem, ſpiritum, 4. 4. Reg. 2.

 amoris,

amoris Dei, ſpiritum amoris proximi; pallioque iſto amicti & inſtructi facile tranſimus & dividimus aquas Iordanis, & in Ieruſalem ſupernam calcatis ſæculi huius fluctibus pertingimus. Tunica eſt, qua ſe Petrus nudus ſuccinxit, ut ſe in mare mitteret, quia hæc tunica non timet fluctus maris nec tempeſtates. Vnde B. Laurentius Iuſtinianus de triumphali Christi agone c. 27. ſic loquitur: *Tali tunica dum præcinctus fueris, amore ignito in tribulationum undas ingredi non expaueſcas, ut ad præceptorem tuum ſtantem in littore valeas preperare.* Nemo útique patitur naufragium, charitatis pallio coopertus, dicente Sponſo in Canticis: *Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam.*

Cant. 8.

5 Charitas eſt veſtis prodigi filij, quæ depromitur è pretioſa paterna arcula, ut ea iterum induatur ad Patrem revertens, poſtquam exuerit veſtem porcariam: *Citò proferte ſtolam primam*, ait ipſe Pater ad ſervos ſuos. Stola utique iſta veſtis erat pretioſa, veſtis primaria, veſtis, index nobilitatis digna filio talis Patris. Vnde Græca habent cum emphaſi: *Citò proferte ſtolam illam primam*, quaſi certam & eximiam veſtem deſignando, omnium ſcilicet, quæ domi erant, pulcherrimam, omnium pretioſiſſimam. Stola autem ſignificat veſtem oblongam ad talos uſque demiſſam. Sine hac ſtola prænobili non erat filius dignus convivio aſſidere à Patre apparato. Sicut ergo *Annulus* in ſymbolum nobilitatis & dignitatis manibus eius inſertus fidem deſignat, & *Calceamenta* ſpecioſa, quibus pedes eius adornantur, ſpem indicant; ita *Stola prima* & pretioſa demonſtrat Charitatem quæ eſt Stola nuptialis, Stola convivialis, exornans illum, qui ad mitti debet ad æterni Regis conſpectum & convictum.

5.

Luc. 15.

Illa datur unicuique in Baptiſmo. Olim dabatur cuilibet baptizato veſtis candida cum Agno Dei, in ſymbolum quod ad nuptias Agni quilibet baptizatus vocetur, ideoque veſtem candidam & nuptialem debeat conſervare, ut poſſit ad illas cum ſecuritate introire. Ac modò etiam Albula traditur in Baptiſmo, & baptizato dicitur: *Accipe veſtem candidam quam immaculatam perferas ante tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti, ut habeas vitam æternam.* Qua de re olim ſic cecinit Lactantius:

Quid ſignet veſtis cãdida: quæ in Baptiſmo datur.

Candidus egreditur niueis exercitus undis,
Atque vetus vitium purgat in amne novo.
Fulgentes animas veſtis quoque candida ſignat,
Et grege de niueo gaudia Paſtor habet.

Monet ergo candida iſta veſtis gratiæ & charitatis ſemper conſervandæ, quam in Baptiſmo accipimus. Vnde contra nos dabit teſtimonium, ſi illam ſordidaverimus & exuerimus, peccato nos contaminantes.

Exempl.

Dignum eſt memoria, quod Muritta Diaconus hac in re egiſſe refertur à Victore Vticenſi, libro de perſecutione Wandalica. Suſceperat Diaconus ille è fonte ſacro quendam Elpidophorum nomine, qui poſtmodum à fide defecerat, & tempore Hunerici Regis VVandalorum crudeliter perſequebatur veros Catholicos. Cum autem reſervaſſet Muritta candidam veſtem, qua fuerat indutus in baptiſmo Elpidophorus illum accedens, & coram omnibus veſtem illam ventilans & expandens, his verbis ſequentibus integram ad lachrymas & fletus amaros dicitur commoviſſe civitatem: *Hæc ſunt linteamina, Elpidophore Miniſter erroris, quæ te accuſabunt dum maieſtas venerit iudicantis, quæ cuſtodiuit diligentia mea in teſtimonium tuæ perditionis, ad demergendum te in abyſſum putei ſulphurantis. Hæc te immaculatum cinxerant de fonte ſurgentem, ſed acrius perſequentur, cùm flammantem gehennam cœperis poſſidere, quia induiſti maledictionem ſicut veſtimentum, amittens baptiſmi & fidei Sacramentum. Quid facies miſer, cũ, ſerui Patrisfamilias congregarint ad cœnã inuitatos; Dicet tibi Rex: Quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem? Non video veſtem quàm tibi dedi, quam aqua mundaui, & Sanguinis mei purpura decoraui. Characterẽ non video Trinitatis. Ligate ergo eum pedibus & manibus, qui ſe ſeparavit à Fratribus Catholicis, & in tenebras proiicite.* His & ſimilibus ignem conſcientiæ accendebat in corde Elpidophori, quo urebatur cum rubore ante ignem illum æternum, per quem infelix apoſtata erit conſumendus.

Aliud.

Felicius nobilis quædam mulier Chriſtiana, Dionyſia nomine, in eadem perſecutione, (teſte eodem Auctore) puerum ſuum animabat ad martyrium & victoriam, per memoriam eiuſdem veſtis nupaialis Cum enim filium ſuum unicum teneræ adhuc ætatis & delicatum conſpiceret timore pœnarum formidoloſum, verberans eum nutibus oculorum, & increpãs auctoritate materna, ei inter crudelia verbera cõſtituto inclamabat *Memento fili, quia in virtute Trinitatis in Matre Catholica baptizati ſumus. Non perdamus indumentum candidum ſalutis, ne cũ venerit invitator, veſtem non inveniat nuptialem, & dicat miniſtris: Mittite in tenebras exteriores. Illa pœna timenda eſt, quæ nunquã finitur; illa deſideranda vita, quæ ſemper habetur.* Talibus filium ſolidans verbis, velociter effecit Martyrem & Victorẽ.

Debet autem nuptialis hæc veſtis plane eſſe ſine macula nihil enim inquinatum intrabit in Regnum Cœlorum nihil maculatum aſſidere poteſt nuptiis Agni ſine macula. Hoc recte agnovit S. Anno Archiepiſc. Colonienſis. Hic in viſione conſpexit S. Hubertum, Arnulfum, Bardonem, & alios Epiſcopos in gloria, ac inter eos ſolium ſibi auguſtum præparatum. Sed illud conſcendere dum conaretur, prohibuit eum S. Arnulfus dicens, eum non poſſe in hunc glorioſum conſeſſum admitti, eo quod veſti eius macula turpis ineſſet. Hæc autem macula erat memoria iniuriæ ſibi illatæ à civibus Colonienſibus, qui eum Colonia expulerant. Evigilans ergo pœnituit, civesque à ſe excommunicatos, bonisque ſpoliatos, abſolvit, & reſtituit. Ita refert Lambertus Scaffiaburgenſis ad an. 1075. & alij.

Memorabile quid de S. Annone Epiſcopo Colonienſi.

Atten-

Attentata porrò conſideratione dignum eſt, quomodo ſe Rex invitans gerat erga eum, quem invenit veſte nuptiali carentem Inprimis ſuaui voce interrogat: *Amice quomodo huc intraſti, non habens veſtem nuptialem* ? Non cum cholera & impatientia (vt ſolent homines huius ſæculi alijs potentiores) alloquitur miſerum hunc, ſed verbis pacificis & animo tranquillo, quia de illo verum eſt illud Sapientis: Sap. 12. *Tu Dominator virtutis cum tranquillitate iudicas, & cum magna reverentia diſponis nos.* Compellat tanquam amicum, vt oſtendat non odio, ſed iuſtitia eum condemnari, inquit Sanctus Hieronymus. *Amice, quomodo huc intraſti* ? Quaſi dicat: Amicum te volui, quia ad nuptias meas te benignè invitaui. *Amice*, quantum ex parte mea, ſed nequaquam amice ex parte tua. *Amice*, propter fidem, ſed haud amice, ſi conſidero neglectam charitatem. *Amice*, propter beneficia quæ à me accepiſti, non amice propter infidelitatem & ingratitudinem quã exhibuiſti. Quomodo te tamquam amicum ingeſſiſti in adeò ſanctam ſocietatem, qui perfectæ cares ſymbolo amicitiæ, veſte honoraria à me omnibus amicis meis donata, vel poſtulantibus præparatâ ? Non habuit excuſationem cum veſte intrans ſordida, quia veſtem dignam tali conuiuio etiam pauperibus invitatis præparat Rex invitans. Ergò grandis in ipſo fuit culpa ſe ingeſſiſſe ſine ea veſte, quam vel petendo humiliter poterat ſibi comparare. Apoc. 3. Vnde cuidam dicitur: *Suadeo tibi emere à me aurum ignitum, probatum, vt locuples fias, & veſtimentis albis induaris, & non appareat confuſio nuditatis tua* Sed quo pretio emenda hæc ſunt? Vtique ſine pecunia, ſine argento, & vlla commutatione condigna. Naz. orat. in S. Baptiſma. *Solo voluntatis pretio ſemenda hac proponuntur. O facilem contrahendi rationem*, inquit Sanctus Gregorius Nazianzenus: Addit Sanctus Ambroſius: Ambr. de Ioſeph c. 7 *Pretium non quarit à nobis, qui pretium Sanguinis ſui ſoluit pro nobis.*

Quia igitur excuſationem non habuit, ideò obmutuit; quod ipſum omnibus continget reprobis, qui Judice cuncta detegente omni excuſatione carebunt. Nihil folia ficus, nihil perizometa filiorum Adæ ad tegendam turpitudinem tunc proderunt, quia, vt dicit Sanctus Gregorius hom 38. in Evang. *In illa diſtrictione vltima increpationis omne argumentum ceſſat excuſationis, eò quod ille qui foris increpat, etiam conſcientia teſtis intùs animam accuſat.* Iob. 9. Hoc ipſum eſt, quod S. Iob dicebat: *Si voluerit homo cum Deo contendere, non poterit reſpondere vnum pro mille.* Sed adeò erit tunc evidens iuſtitia Dei, vt nemo valeat contradicere. Porrò quia obmutuit, & vox ei faucibus hæſit excuſationem non habenti, iuſſu Regis pedes & manus ipſi colligantur, vt in tenebras ejciatur. *Quid ſint pedes & manus non habentis veſtem nuptialem.* Pedes animæ ſunt affectus, quibus Deo appropinquamus. Manus ſignificant potentiam benè operandi, quia inſtrumentum ſunt operationis. Omnia iſta reprobis colligantur poſt hanc vitam, quia nec pium effectum pœnitentiæ ſalutaris valent elicere, nec bonum propoſitum ad effectum & opus deducere. Nulla vlteriùs eſt eis ſpes ſalutis, licet præ anguſtia gemant quaſi pœnitentes; quia nec gemitus, nec lachrymæ vlteriùs eis proſunt. Quocirca monet Sapiens: Eccleſ. 9. *Quodcunque poteſt facere manus tua, inſtanter operare, quia nec opus, nec ratio, nec ſapientia, nec ſcientia erunt apud inferos, quò tu properas.* Hoc eſt, nulla ſapientia, nulla prudentia, nulla ratio tunc prodeſt ad benè agendum & ſibi conſulendum, ad recuperandum bona amiſſa, vel vitandum mala circumſtantia. Apoc. 10. Ideò etiam in Apocalypſi Angelus habens pedem dextrum ſuper mare, & ſiniſtrum ſuper terram, leuauit manum ſuam ad cœlum, & iurauit per viuentem in ſæcula ſæculorum, qui creauit cœlum & ea quæ in eo ſunt, & terram & quæ in ea ſunt, mare & ea quæ in eo ſunt: *Quia tempus non erit ampliùs.* Fruſtrà ergò inclamant reprobi illud: Iob. 29. *Quis mihi tribuat vt ſim iuxta dies priſtinos, ſecundùm dies quibus Deus me cuſtodiebat. Quando ſplendebat lucerna eius ſuper caput meum, & ad lumen eius ambulabam in tenebris. Quando lauabam pedes meos butyro, & petra fundebat mihi rivos olei.* Chriſtus Dominus petra myſtica ſuo tempore fudit rivos olei gratiæ omnibus accedere volentibus, & pinguedine ſpirituali eorum paratus fuit affectus inungere & lauare, lumenque ſplendidiſſimum fundere ſuper illos, qui oculos dignati ſunt aperire. At tunc tempus non erit amplius, ceſſabunt omnia iſta, nec lucem, nec gratiæ oleum poterunt reperire, nec ſuis malis medelam, qui eam tempore vitæ ſuæ neglexerunt, & fruſtra illud tempus revocabunt gemitu indicibili.

Quinimò non ſolùm eis non proderunt lachrymæ ſuæ & gemitus ab anguſtia ſpiritus prodeuntes, ſed nec etiam aliorum preces. Quapropter nemo intercedit, vt non expellatur in tenebras carens nuptiali veſte, nemo talem vult ei procurare, quia iam nimis ſerum eſt, nec poterant prodeſſe preces, poſtquam eum Rex intrans vidit, increpauit, condemnauit. *In diuino iudicio, nemo pro altero intercedet.* Non deerat ibidem ei aliquis amicus & notus qui lubens interceſſiſſet, ſed agnitâ iam ſententiâ fruſtraneum id fuiſſet. Sic notæ erant Virgines Virginibus, ſed nihil eas iuuit familiaritas, inquit S. Chryſoſtomus in Pſalm 48. Matt. 25. quia pro Virginibus excluſis nulla intercedit de admiſſis. Similiter cum defectu negotiationis, & impenſi talenti excluditur ſeruus negligens, & ejcitur à facie Domini, nemo pro illo intervenit, vt notat idem hom. 22. ad pop. Significatur itaque quod in diuino iudicio nemo pro altero Judicem ſit rogaturus. Vnde S. Ephrem. ſerm. de religioſa vita ſic dicit: *Illic miſericordiſſimus ille Abraham, immitis, & immiſericors reperietur. Et qui pro Sodomis vt ſaluarentur deprecatus fuerat, illic vel pro uno peccatore non ſupplicabit.* Adde quod ipſimet conſanguinei & parentes ſententiam *Iudicis* condemnantis approbabunt; Num. 16. ſicut quando Datan, Core, & Abiron diuino ſupplicio mulctati fuerunt, videruntid eorum cognati & familiares, nec luxerunt.

De qua re agens Ioſephus lib. 4. c. 3. ſic dicit: *Fuit hic caſus eo miſerabilior, quod nemo propinquorum aut cognatorum eos eſt miſeratus, vt totus quantus erat populus anteactorum oblitus, lætis acclamationibus Dei ſententiam comprobaret.* Sic igitur obmuteſcente illo qui non habebat veſtem nuptialem nemo pro eo loquitur, ſed pronuntiatæ in eum ſententiæ omnes diſcumbentes ſuffragantur: Si autem antea rogaſſet amicos, potuiſſent illi eum iuuare ad hanc veſtem nuptialem ſibi comparandam, vt dignus fieret Sponſi conſortio.

Exempl. Audi quod in Chronicis Ordinis Ciſtercienſis hanc rem concernens legimus. Cuidam religioſo ægritudine correpto, & in cubiculo infirmorum detento apparuit hæc viſio Videbat pretioſa quædam indumenta ex ſericis, & aureis pannis præparari in eadem domo. Cùm verò ambiguus hæreret cogitans cuinam illa præpararentur, mox reſponſum accepit: Veſtem illam eſſe veſtem nuptialem cuiuſdam animæ de Abbatia Claræ vallenſi, quæ modò proceſſura erat ad nuptias; & quia minus in ſe habebat pulchritudinis, quam conveniebat conditioni ſuæ, oportebat vt hac præclara veſte induta coram Sponſo æterno compareret, in cuius conſpectu non ſolùm macula peccati, ſed nec ruga negligentiæ poteſt apparere, quam charitas non operiat. Eadem ergò hora datum eſt ſignum fratris ibidem morientis, de quo repertum eſt, quod licet innocenter vixiſſet, paruas tamen negligentias admiſerat, quas Fratrum merita, & orationes tegere debuerunt. Sic pia devotio Fratrum morienti aſſiſtentium hunc adiuuit ad comparandum ſibi veſtem nuptialem omni ex parte perfectam & immaculatam, ad ingrediendum ad nuptias cum ſecuritate, quia dum tempus ei vitæ ſuperfuit, adiuuari certius potuit. Non potuit verò adiuuari hic, de quo noſtrum agit Evangelium, quia tempus non erat amplius.

Cōcluſio TAndem ſubijcitur Evangelica hæc concluſio alibi rurſus inculcata: *Multi ſunt vocati, pauci vero electi* Quaſi diceretur: Quod huic conuiuæ accidit, multis accidet: hic enim vnus omnium reproborum typus eſt. *In hoc vno repulſo omne malorum corpus exprimitur*, inquit Sanctus Gregorius homil. 38. Atque etiam verum eſt multos fuiſſe vocatos, paucos veniſſe, & ex illis ipſis qui venerunt, non omnes electos eſſe. Et ita id tam de Ethnicis & Iudæis, quam de Chriſtianis verum eſt Illi vocati non veniunt, hi veniunt ſine nuptiali veſte. Multi itaque vocati ſunt per fidem, pauci illam fidem bonis operibus adornant. Multi vocati ſunt ad gratiam, pauci electi ad gloriam. Multi vocati ſunt ad nuptias Eccleſiæ militantis, pauci electi ad nuptias Eccleſiæ triumphantis. *Conſidera*, inquit Origenes hom. 20. in Matth. *multitudinem hominum, quæ in Eccleſiis congregatur, & diſcute quanti ſint qui converſantur diſciplinatè, & reformantur nouitate ſenſus ſui, quanti autem negligentiſſimè converſantes configurantur huic ſæculo, & videbis quod verus eſt ſermo Domini: Multi ſunt vocati, pauci electi.* Concludamus, & dicamus cum quodam pio & erudito: O ſententiam duram, toties iteratam, tam certò pronunciatam, tam parum creditam, tam multum neglectam! Tanta eſt futuræ vitæ pœna, vt licet vnus tantùm eam eſſet paſſurus, vnusquiſque timere deberet & ſibi advigilare: ſicut tranſeunte magno hominum numero per pontem titubantem & arctum vnusquiſque de caſu timet. Cùm ergò dicat Dominus non duos tantùm, aut tres aut centum, aut mille, ſed maiorem partem damnandam, numquid omnes jure debent ſibi timere.

Aperi nobis Domine aures, vt audiamus te & ſeruos tuos nos ad nuptias invitantes. Aperi cor, vt perfecta voluntate Tibi & ſeruis tuis invitantibus obſequamur, viam arctam ſequentes, & certam facientes vocationem noſtram ac electionem per bona opera. Impertire nobis gratiam, quâ, dum tempus eſt, comparemus nobis veſtem nuptialem ex charitate, & donis ſpiritualibus perfectè contextam, peccati antiquis exuuijs omninò repudiatis. Fac vt nuditate omni contecta, & macula omni deterſa in conſpectum tuum tuti prodeamus, in aulam tuam pertingamus nuptialem, vbi in lumine videbimus lumen, à tenebris & caligine, à fletu & dentium ſtridore, à pedum & manuum colligatione ſecuri, nuptiali lætitia in æternum fruituri.

DOM. XX. POST PENTECOSTEN.

LECT. 12. tripart.

Domine deſcende priuſquam moriatur Filius meus. Ioan. 4.

PARS I. *De cauſis Regulum vrgentibus, vt Chriſtū adiret.*

EX Evangelicis Domini geſtis ſatis manifeſtum eſt, cur reſpiciens futurum tempus dicebat de Sponſo Sponſa in Canticis: *Oleum effuſum nomen tuum. Trahe me poſt te, curremus in odorem vnguentorum tuorum.* (*Cant 1.*) Nomen enim Chriſti, hoc eſt fama eius, velut vnguentum effundebatur vbicumque tranſibat, & in odorem ſuum multos trahebat. Vnde cùm ad aliquem locum appelleret Chriſtus, mox turbæ confluebant eius odorifera fama attractæ, & circumſtabant eum, veritatem, pietatem, medelam avidè ab ipſo excipientes. Adeò ſuauem odorem ſparſerat tranſiens per Samariam convertens Samaritanam illam famoſam in Sichar, quod inſtanter rogarint, & impetrarint ab eo Samaritani, vt aliquot diebus apud eos moraretur, multique crediderunt in eum, cœleſtibus eius inſtructi ſermonibus, diuina reſperſi fragrantia. *Poſt duos autem dies exiit indè, & abiit in Galilæam*, (*Ioan. 4.*) inquit Sanctus Ioannes, & exceperunt eum Galilæi cum honore propter miracula Jeroſolymis in die feſto patrata, vbi iterum nomen eius miro odore effuſum fuerat, fama eius odorifera etiam ad abſentes pervadente. *Venit ergò iterum in Cana Galileæ vbi fecit aquam vinum.* Quod cùm audiſſet Regulus, qui habitabat in

Ciuitate